

Notat

Opdateret 24.01.2012

Fælles muligheder for Kommunernes Skolebiblioteksforening og Danmarks Biblioteksforening

Dette notat skal afklare en proces for afdækning af muligheder for en fælles fremtid for Kommunernes Skolebiblioteksforening (KS) og Danmarks Biblioteksforening (DB) på baggrund af en række møder mellem direktører og formænd for de to foreninger. Processen skal senest afsluttes marts/maj 2013 i forbindelse med foreningernes årsmøder, for at kunne træde i kraft marts 2014, hvis man skal følge de kommunale valgperioder.

Direktørerne har på denne baggrund udarbejdet oplæg til tidsplan og mulige scenarier. Oplægget beskriver primært en første del med fælles lokaler og administration. De to foreninger har nedsat en fælles arbejdsgruppe med fire repræsentanter fra hver forening. Arbejdsgruppens opgave bliver at beskrive proces for en sammenlægningsmodel, herunder organisatorisk opbygning og tidsplan.

Scenarier:

1. En samarbejdsmodel
 - med fælles lokaler og administration
2. En sammenlægningsmodel
 - hvor foreningerne fusioneres og dækker både skole- og folkebiblioteker
3. En hel ny forening
 - hvor der skabes én ny forening for bibliotekerne i Danmark (som ikke findes realistisk p.t.)

Det videre arbejde

Arbejdsgruppen aftalte på fællesmøde i 26. sep. 2011 følgende som grundlag for en beskrivelse af en sammenlægningsmodel og som skal sendes til de to forretningsudvalg primo 2012:

Hvad er visionen for en fælles forening?

Hvad får medlemmerne (kommuner/folkebibliotekerne/skolebibliotekerne) ud af en fælles forening?

Hvilke kerneopgaver er der i de enkelte foreninger?

Hvilke opgaver og produkter skal fastholdes fremover?

Hvordan kan man opnå rationale i fælles opgave løsning?

Oplægget udarbejdes og behandles af de enkelte foreningers forretningsudvalg. Der skal være et oplæg klar til at FU i fællesskab kan holde et seminar primo 2012.

Tidsplan		
Revideret 03.01.12		
Juni/august 2011	2 møder mellem direktører og formænd for de to foreninger	
04.08 -	Udarbejdelse af notat indeholdende tidsplan og mulige scenarier	GF og MSH
26.08	Første behandling af oplæg i KS (forretningsudvalg) nedsættelse af fælles arbejdsgruppe	
29.08	Første behandling af oplæg i DB (forretningsudvalg) nedsættelse af fælles arbejdsgruppe	
Sep.	Møde i arbejdsgruppen	
Februar 2012	DB forretningsudvalg laver indstilling til repræsentantskab	
Februar 2012	KS forretningsudvalg laver indstilling til hovedbestyrelse	
Primo 2012	Fællesmøde mellem de to foreningers bestyrelser: Inddragelse af en proceskonsulent?	
Marts	DB repræsentantskab behandler sagen. Laver evt. indstilling til Årsmødet afhængig af sagens udfald	
Marts	KS HB behandler sagen. Laver evt. indstilling til Årsmødet afhængig af sagens udfald. Der indkaldes evt. til ekstraordinær generalforsamling	
29.03 2012	DB Årsmøde behandler sagen – hvis en sammenlægning kommer på tale, gentages processen med henblik på at vedtage nye vedtægter marts 2013 Der kunne også planlægges en TEMADEBAT om emnet	
10.05.2012	KS Årsmøde behandler sagen – hvis en sammenlægning kommer på tale, gentages processen med henblik på at vedtage nye vedtægter marts 2013 Der kunne også planlægges en TEMADEBAT om emnet	
Marts 2013	Hvis en fusion besluttet, skal der vedtages nye vedtægter for foreningen (forinden skal KS have afholdt generalforsamling, der afgør foreningens fremtid.)	
Marts 2014	Der kan vælges repræsentanter til foreningen efter de nye vedtægter og kommunevalget i nov. 2013	

Anbefalinger:

Det vurderes ikke, at man umiddelbart kan opnå en tilstrækkelig stor rationaliseringsgevinst på en sammenlægning, uden at der vil ske væsentlig servicenedgang overfor medlemmerne i de to foreninger eller en nedgang i indtægter på salg af produkter. Derfor anbefales, at man arbejder med et tidsperspektiv på min. et par år, før en egentlig fusion gennemføres.

Ved en sammenlægning af de to foreninger må det formodes, at der vil være et fald i kontingentindtægterne. Måske svarende til Kommunernes Skolebiblioteksforenings kontingentindtægt, da det i den givne økonomiske situation ikke vurderes muligt at hæve kontingentsatsen. Derfor skal der findes øgede indtægter eller besparelser på op i mod 1,5 mio. kr. hvilket ikke findes realistisk for nuværende.

Derfor anbefales at der i det næste halvår arbejdes videre med at finde samarbejdsflader mellem de to foreninger med henblik på en evt. fusion. Derefter kan der kobles proceskonsulent på med henblik på at klarlægge facts, og afdække de fælles ønsker og visioner for en evt. fælles forening.

Direktionen vurderer at sammenlægningsopgaven bør bero på en afdækning af, hvilke opgaver der fremover skal løses, at der ikke umiddelbart vil være økonomi til at gennemføre alle opgaver som i dag uden kontingentstigning eller tilførsel af eksterne midler fra stat eller sponsorer.

Der bør udarbejdes en politisk prioriteret handleplan:

1. Formulering af vision, opstilling af mål
2. Hvad skal der til for at nå målene?
3. Hvordan skaffes midlerne?

Der lægges op til at de to forretningsudvalg tager stilling til et videre forløb.

1. **En samarbejdsmodel**

- med fælles lokaler og administration

Denne kan gennemføres fra nov. 2011.

Fælles lokaler

Der er skabt et kontorfællesskab i Danmarks Biblioteksforenings nuværende lokaler på Vartov. Her er skabt en kontorarbejdsplads til Maria og til den fælles regnskabsmedarbejder. Endvidere er der skabt hjemmearbejdsplads til Direktøren for KS samt mulighed for ad hoc arbejdsplads på Vartov. Det vil også være muligt at dele mødelokaler. Endvidere lejes lagerplads til KS, der også benyttes af DB.

Estimeret besparelse i forhold til budget 2012: 40.000 kr.

Fælles telefon og omstillingssystem

Estimeret besparelse i forhold til budget 2012: 10.000 kr. En gennemførelse afventer beslutning om den videre proces.

Dette kan etableres umiddelbart.

Fælles hjemmesidesystem

Der vil ikke umiddelbart opnås besparelse.

Dette kan etableres fra 1. januar 2012.

Fælles regnskabssystem

Estimeret besparelse i forhold til budget 2012: 15.000 kr.

Dette kan etableres i anden halvdel af 2012. Men afventer generalforsamlinger.

Fælles IT, kopi og anden teknik

Der vil muligvis kunne opnås en mindre besparelse.

Dette er etableret fra 1. nov. 2011.

Fælles kompetenceudvikling

Der vil ikke umiddelbart opnås besparelse.

Dette kan etableres umiddelbart.

Fælles projektmedarbejder

Der bør undersøges, om der kan opnås en indtægt gennem ansættelse af fælles projektmager evt. sammen med andre organisationer.

2. En sammenlægningsmodel

- hvor foreningerne fusioneres og dækker både skole- og folkebiblioteker evt. andre?

Direktørerne har lavet et kort oplæg til, hvad der bør arbejdes med i en sådan proces. Udgangspunktet kan tages i økonomi, opgaveindhold eller struktur. I første omgang tager vi udgangspunkt i struktur, men alle dele skal indarbejdes.

Det handler alt sammen om biblioteker....

Men umiddelbart kan der også identificeres en række forskelle:

- To typer biblioteker, To lovgivninger, To ministerier, To forskellige kommunale udvalg, To faggrupper, To kontingenter, To sæt vedtægter, To bestyrelser, To foreninger

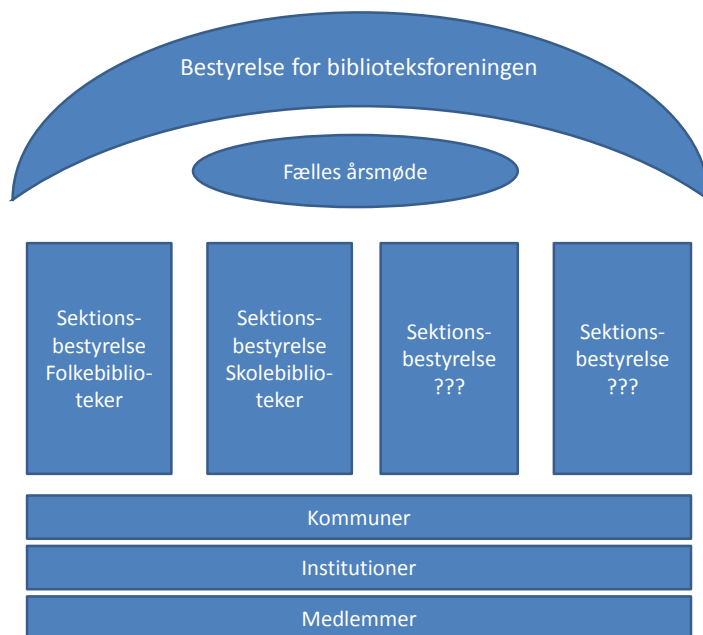
Der er masser af sten, der skal ryddes af vejen, også hvad angår økonomi og personalesammensætning.

Ligeledes er der i de faglige kredse en vis skepsis mod at sammentænke folke- og skolebiblioteksbegrebet og derfor også deres respektive interesseorganisationer.

Dette ses f.eks. gennem udmeldinger fra Danmarks Skolebibliotekarere. Så der er også en del faglige barrierer.

Men kunne man forestille sig én forening der dækkede alle bibliotekstyper i Danmark?

Den kunne måske se sådan ud, med de forbehold der ligger i, at det bare er løse tanker:

På den baggrund er der arbejdet med udkast til et fælles grundlag for én forening

Den fælles vision – at række ud efter stjernerne

Læring – den livslange læring fra vugge til krukke.

At bringe skole- og kulturpolitikere sammen i et fælles nationalt forum.

At bringe skole- og folkebibliotekarer sammen i et fælles nationalt forum.

At skabe et fælles nationalt samlingspunkt for fagfolk og lokalpolitikere, der årligt mødes med nationale politikere, ministre og forskere

Samarbejde mellem forskellige medarbejdergrupper i skoler og biblioteker til gavn for brugerne uanset alder og institution – samfundsnytte.

At bringe alle i kontakt med kultur, uanset om det er gennem skole- eller folkebiblioteker.

Digitalisering – at sikre fri og lige adgang til alle informationer/licenser også i en digital verden og gøre den enkelte i stand til at bruge de digitale materialer og lærermidler. F.eks. gennem et fælles digitalt nationalt bibliotekstilbud.

At skabe en fælles tilgang til læring, didaktik, formidling, videndeling på tværs af sektorer.

De fælles opgaver –

Foreningerne skal sikre, at der sker en vidensdeling af visionen

At skabe en politisk forståelse for at have et velfungerende bibliotekstilbud i den enkelte kommune.

At sikre politisk bevågenhed på landsplan for at påvirke lovgivning og sikre gode rammevilkår.

Hvad kan vi gøre i fællesskab? De fælles produkter

Udgiver tidsskrifter - Tidsskrifterne Danmarks Biblioteker og Børn & Bøger. Det ene er et medlemsblad, det andet et bredt kulturelt/kommercielt magasin

Udgive inspirationsmaterialer og bøger

Nyhedsbreve

Lokale og regionale møder og besøg

Årsmøde, konferencer og temamøder

Gennemføre udviklingsprojekter på landsplan med lokal forankring

Internationalt samarbejde til gensidig inspiration

Hvordan skaber vi rammerne?

En fælles forening for alle bibliotekstyper – kaldet ???

Hvem er medlemmerne? Kommuner? Skolebiblioteker? Folkebiblioteker? Fag og Forskningsbiblioteker? Skoler- og uddannelsesinstitutioner? Personer? Virksomheder?

En fælles bestyrelse for foreningen? Med repræsentation af folke- og skolebibliotekarere, samt skole og kulturpolitikere.

Skal der repræsentation fra KL? Fra Folketing? Fra erhvervsliv eller andre??

Skal der skabe sektioner, der har repræsentation fra de enkelte sektorer?

Skal der laves regioner, eller er det kun en national forening?

Hvordan tilvejebringes den nødvendige økonomi?

Fælles kontingent? Tilskud/sponsorater? Produktion af? Salg af?

Fælles vedtægter? Hvordan skal de se ud?

Hvem er medlemmerne, og hvordan er betalingsstrukturen?

Den fælles økonomi

Herunder er udarbejdet en summeret oversigt over de to foreningers budget i 2012. Ved en sammenlægning af de to foreninger må det formodes, at der vil være et fald i kontingentindtægterne. Måske svarende til Kommunernes Skolebiblioteksforenings kontingentindtægt, da det i den givne økonomiske situation ikke vurderes muligt at hæve kontingentsatsen. P.t. er der 46 medlemskommuner i KS og 82 i DB (en sammenligningsoversigt over medlemmer bliver vedhæftet). Derfor skal der findes øgede indtægter eller besparelser på op i mod 1,5 mio. kr.

Oversigt over budget 2012

(i mio. kr)

Indtægt	DB	KS
Kontingent	5,7	1,5
Abonnementer tidsskrifter	0,2	0,9
Andet	1,7	0,2
I alt	7,6	2,6

Udgifter

Politik/møder	0,7	0,2
Løn/vederlag	3,9	1,3
Tidsskrifter	0,5	0,6
Adm./husleje/kontor	0,9	0,2
Andet	1,6	0,2
I alt	7,6	2,5

Det vurderes ikke, at man umiddelbart kan opnå en stor rationaliseringsgevinst på en sammenlægning, uden at der vil ske væsentlig servicenedgang overfor medlemmerne i de to foreninger eller en nedgang i indtægter på salg af produkter. Derfor anbefales, at man arbejder med et tidsperspektiv på min. et par år, før en egentlig fusion gennemføres.

Derfor anbefales at der i det næste halvår arbejdes videre med at finde samarbejdsflader mellem de to foreninger med henblik på evt. fusion. Derefter kan der kobles proceskonsulent på med henblik på at klarlægge facts, og afdække de fælles ønsker og visioner for en evt. fælles forening.

Direktionen vurderer at sammenlægningsopgaven bør bero på en afdækning af, hvilke opgaver der fremover skal løses, at der ikke umiddelbart vil være økonomi til at gennemføre alle opgaver som i dag uden kontingentstigning eller tilførsel af eksterne midler fra stat eller sponsorer.

Der bør udarbejdes en politisk prioriteret handleplan:

4. Formulering af vision, opstilling af mål
5. Hvad skal der til for at nå målene?
6. Hvordan skaffes midlerne?

Der lægges op til at de to forretningsudvalg tager stilling til et videre forløb.

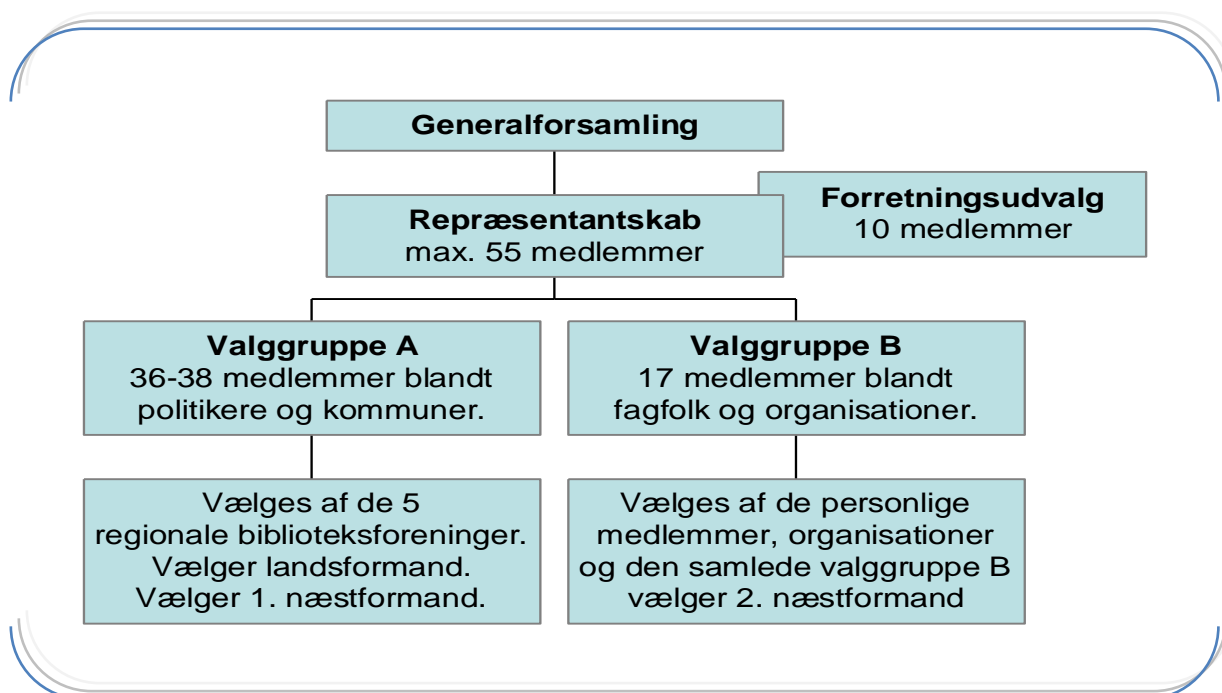
Danmarks Biblioteksforenings nuværende organisation og sekretariat

Danmarks Biblioteksforening er bibliotekernes politiske interesseorganisation.

I mere end 100 år har foreningen arbejdet politisk for at påvirke udviklingen på biblioteksområdet, og for at udbrede og styrke demokrati og den fri adgang til information for alle. Foreningen samarbejder i høj grad med andre videns-, kultur- og oplysningsinstitutioner for at sikre bibliotekerne som fundament for udviklingen af videnssamfundet.

Der er 89 kommuner der er medlem og ca. 500 personer.

Danmarks Biblioteksforening har en omsætning på ca. 8 mio. kr.

Vision

Danmarks Biblioteksforening

- har direkte indflydelse på den bibliotekspolitiske dagsorden
- er en direkte vej fra kommune til regering og folketing
- udvikler nationale og internationale strategier og omsætter dem til lokalt brug
- arbejder for at alle kommuner udarbejder en lokal bibliotekspolitik
- medvirker til at der skabes en national biblioteksstrategi
- bidrage til udviklingen af en national digitaliseringsindsats
- arbejder for bibliotekerne som indgang til det offentlige
- indgår i en prioriteringsdialog med kommuner, biblioteker og deres politiske udvalg
- er foreningen der sikrer bibliotekerne en fremtrædende strategisk rolle i alle kommuner
- skaber grundlag for innovation i bibliotekerne
- er en attraktiv netværkspartner

Organisering af Danmarks Biblioteksforenings sekretariat

Danmarks Biblioteksforenings sekretariat består i øjeblikket af 6 faste medarbejdere svarende til 5,7 årsværk. Ud over dette er der ansat en timelønnet servicemedarbejder. Øvrige sekretariatsopgaver som IT drift tilkøbes efter behov.

Det faste personale

- **Michel Steen-Hansen**
Direktør
- **Hellen Niegaard**
Chefkonsulent, samt ansvarshavende redaktør for Danmarks Biblioteker.
- **Kirsten Grubbe Jensen**
Bibliotekskonsulent
- **Michael Hartz Larsen**
Informationskonsulent
- **Jeanette Fog Vogelius**
Assistent
- **Bonnie Nøhr**
Regnskabskonsulent
(2/5 finansieret af KS)
- **Ditte**
Studentervedhjælp og rengøring

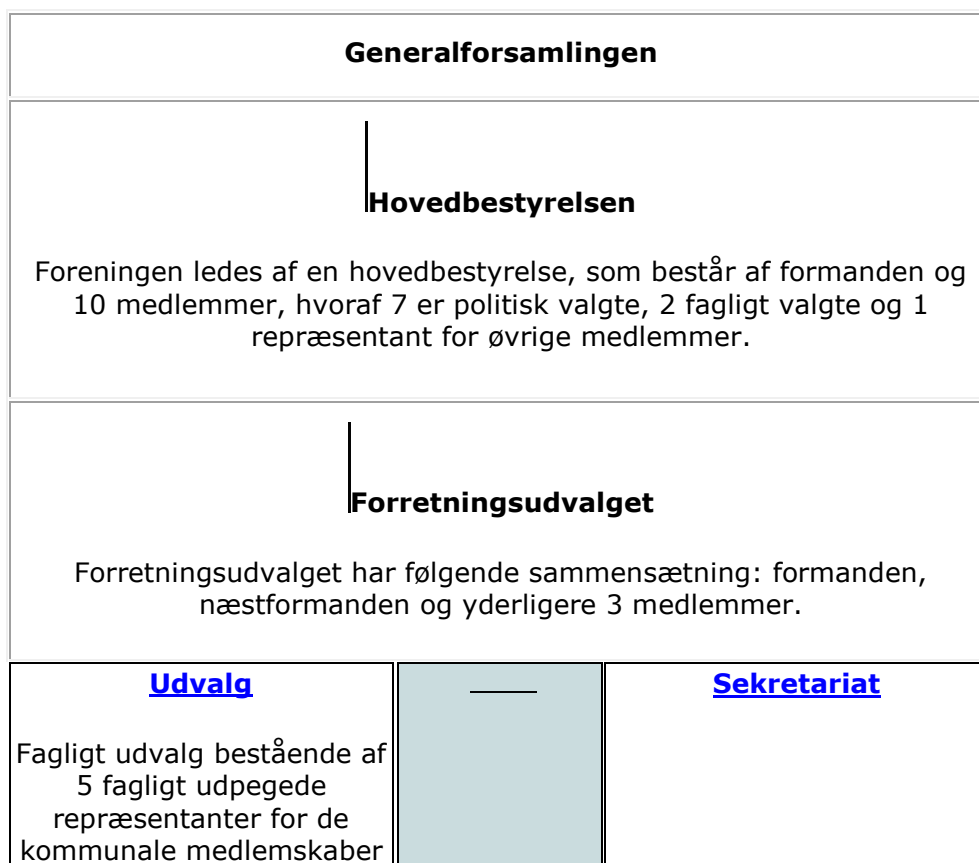
Kommunernes Skolebiblioteksforenings nuværende organisation og sekretariat

Kommunernes Skolebiblioteksforening er skolebibliotekernes politiske interesseorganisation.

I knap 80 år har foreningen - med rod i ældre faglige lokalforeninger - arbejdet for at oprette og udvikle biblioteker på alle landets skoler. Fra 1981 med primært politisk sigte og stort set samme struktur som DB. Foreningen samarbejder med ministerier samt andre politiske faglige organisationer for at sikre, at kommunerne har velfungerende skolebiblioteker som pædagogiske udviklings- og læringscentre, der varetager formidling af kulturelle værdier og undervisningsmidler samt yder vejledning i brug af it/medier til skolens elever og lærere.

Der er pt. 46 kommuner der er medlem og ca. 25 privatskoler, institutioner og personer m.v. Kommunernes Skolebiblioteksforening har en omsætning på 2,5 - 3 mio. kr.

Organisationen

Kommunernes Skolebiblioteksforening

- samarbejder bredt med politikere, skole(biblioteks)konsulenter og organisationer
- søger indflydelse på lovgivningsarbejdet og arbejder for en lovgivning, som sikrer, at den enkelte kommunes skolebibliotekssystem kan løse sine opgaver
- virker for samarbejde, udveksling af erfaringer, ideer og udvikling inden for skolebiblioteks-området lokalt, regionalt og på landsplan

- tager initiativer til drøftelse af spørgsmål, der fremmer kontakten mellem skolebibliotekernes brugere, ansatte, skolebestyrelsesmedlemmer og kommunalpolitikere
- tager initiativ/medvirke til udvikling af, samarbejde om og formidling af de læringsmiljøer, tidens børn og unge skal uddanne og udvikle sig i
- udgiver såvel trykt som elektronisk inspirationsmateriale til foreningens forskellige målgrupper
- henter og videregiver internationale erfaringer samt udbreder kendskabet til danske skolebiblioteksforhold på internationalt plan

Organisering af Kommunernes Skolebiblioteksforenings sekretariat

Kommunernes Skolebiblioteksforenings sekretariat består i øjeblikket af 2 faste medarbejdere svarende til i alt 2 årsværk + tilkøbt regnskabskonsulent (0,4 årsværk) fra DB. Ud over dette er der i begrænset omfang timelønnet servicemedhjælp.

Fast personale

- **Gitte Frausing**
Direktør samt (ansvarshavende) redaktør for Børn & Bøger samt øvrige udgivelser
- **Maria Eriksen Britt**
Afdelingsleder for kommunikation og netværk, webredaktør.
- **Bonnie Nøhr**
Regnskabskonsulent
(2/5 finansieret af KS)

2012 Kundernr.	MEDLEM DB Kommune	MEDLEM KSBF
-------------------	----------------------	-------------

*Fælles medlemmer
markeret med GULT*

2165000	Albertslund Kommune	
2201000	Allerød Kommune	X
2151000	Ballerup Kommune	
2400000	Bornholm Kommune	X
2153000	Brøndby Kommune	
2155000	Dragør Kommune	
2210000	Fredensborg Kommune	X
2147000	Frederiksberg Kommune	X
2250000	Frederikssund Kommune	X
2190000	Furesø Kommune	X
2157000	Gentofte Kommune	
2159000	Gladsaxe Kommune	X
2161000	Glostrup Kommune	
2270000	Gribskov Kommune	X
2260000	Halsnæs Kommune	X
2217000	Helsingør Kommune	
2163000	Herlev Kommune	X
2219000	Hillerød Kommune	
2223000	Hørsholm Kommune	X
2183000	Ishøj Kommune	X
1101000	Københavns Kommune	X
2173000	Lyngby-Taarbæk Kommune	
2230000	Rudersdal Kommune	
2185000	Tårnby Kommune	X
2187000	Vallensbæk Kommune	

25 **Region Hovedstaden**

2253000	Greve Kommune	X
2376000	Guldborgsund Kommune	
2316000	Holbæk Kommune	
2326000	Kalundborg Kommune	
2259000	Køge Kommune	X
2350000	Lejre Kommune	
2360000	Lolland Kommune	X
2370000	Næstved Kommune	
2306000	Odsherred Kommune	
1265000	Roskilde Bibliotek	
2330000	Slagelse Kommune	X
2340000	Sorø Kommune	X
2390000	Vordingborg Kommune	X

13 **Region Sjælland**

2420000	Assens Kommune	X
2530000	Billund Kommune	X
2561000	Esbjerg Kommune	
2563000	Fanø Kommune	X

100008662	Flensborg Kommune	
2607000	Fredericia Kommune	
2430000	Faaborg-Midtfyn Kommune	
2510000	Haderslev Kommune	
2440000	Kerteminde kommune	
2621000	Kolding Kommune	
2482000	Langeland Kommune	X
2410000	Middelfart Kommune	
2480000	Nordfyns Kommune	X
2450000	Nyborg Kommune	X
1461000	Odense Centralbibliotek	
2479000	Svendborg Kommune	X
2540000	Sønderborg Kommune	
2550000	Tønder Kommune	
2573000	Varde Kommune	
2630000	Vejle Kommune	
2580000	Aabenraa Kommune	X

21 **Region Syd Danmark**

	Århus	
1751000	Borgerservice og Biblioteker	
2710000	Favrskov Kommune	X
2766000	Hedensted Kommune	X
2657000	Herning Kommune	
2615000	Horsens Kommune	X
2756000	Ikast-Brande Kommune	X
2665000	Lemvig Kommune	X
2707000	Norddjurs Kommune	
2730000	Randers Kommune	
2760000	Ringkøbing-Skjern Kommune	X
2741000	Samsø Kommune	X
2740000	Silkeborg Kommune	
2746000	Skanderborg Kommune	
2671000	Struer Kommune	X
2706000	Syddjurs Kommune	
2791000	Viborg Kommune	X

16 **Region Midtjylland**

1813000	Frederikshavn Bibliotek	
2860000	Hjørring Kommune	X
2849000	Jammerbugt Kommune	
2825000	Læsø Kommune	X
2773000	Morsø Kommune	
2840000	Rebild Kommune	
2787000	Thisted Kommune	X
2820000	Vesthimmerlands Kommune	
2851000	Aalborg Kommune	

9 **Region Nordjylland**

Derudover har
KSBF følgende
medlemskommuner:

Brønderslev
Hvidovre
Mariagerfjord
Skive
Solrød
Stevns